

Formular feedback proiect revizuire norme de lucru CPR

Nume și prenume: Dr. Školka Enikő

Statut: psiholog principal, psihoterapeut, formator-supervizor, președintele Comisiei Profesionale a ATF-PF

Nume și prenume: lector univ. Dr. Costea Bărluțiu Carmen

Statut: psihoterapeut, președintele Comisiei Etice a ATF-PF

Data: 04.12.2018.

Dat fiind faptul că până la ora actuală - 04.12.2018 nu a fost emis niciun comunicat CPR privind rezultatul votului din cadrul Convenției Naționale din data de 24.11.2018 și dat fiind faptul că nu a fost emis niciun comunicat privind retractarea unora dintre cele patru documente care au fost în dezbatere publică și a căror conținut parțial cel puțin nu ar mai trebui să fie valabil în urma votului din 24.11. - ne vom raporta la prezentul document ca și cum tot ceea ce conține ar constitui în continuare propuneri de modificare a legii.

Ne exprimă speranța că va mai exista o rundă de consultări în ceea ce privește documentele: Atestarea profesională, Standardele formării, Competențele psihologului și Supervizarea în profesională în psihologie, dat fiind faptul că suntem de părere că încă conțin aspecte problematice și e mult de muncit pentru a ajunge la o claritate și coerență în ceea ce le privește.

Capitolul: 3. Atestarea profesională a psihologilor

Nr.	IDENTIFICAȚI (după caz): - Textul propus pentru modificare / înlocuire - Textul propus pentru eliminare - Locul în care propuneți completarea textului	PROPUNERE (după caz): - Modificare / înlocuire text - Eliminare text - Completare text	ARGUMENTAREA propunerii
Art. 4	1) Standardele pentru atestarea profesională la nivel de Psiholog practicant : a) Licența în psihologie sau echivalentă / asimilată, b) Promovarea examenului de acces în profesie, c) Pentru psihoterapie se adaugă cerința absolvirii	b) Întrebările, sugestiile și contraargumentele noastre documentate privind acest subiect le-am prezentat în cadrul feedback-ului la ROFI, Art. 6/punctul h. paginile 6-13. Considerăm că ar fi extrem de neavenit să le repetăm și în cazul acestui document, motiv pentru care vi-l retrimitem cu rugămintea de a le accesa din respectivul document.	

	<p>unui program de formare de lungă durată în psihoterapie.</p>	<p>c) Semnalăm și în cadrul prezentului document faptul că nu vedem cum anume eliberarea unui singur atestat atât pentru psihoterapeutul practicant sub supervizare cât și pentru cel practicant autonom, slujește interesele profesiei.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ne-departajarea psihoterapeuților practicanți sub supervizare de cei autonomi la nivel de atestat CPR, minimalizează importanța accederii la statusul de psihoterapeut autonom (care în mod normal evoluează cu competențe suplimentare). Ori atingerea capacității de funcționare autonomă în profesie - constituie o treaptă a evoluției în profesie de importanță crucială, care merită în continuare nu doar certificată în cadrul asociației furnizoare de formare, ci și atestată de către CPR. O parte din psihoterapeuți nu vor atinge celelalte trepte de specializare, însă treapta de autonom este esențială, deoarece dovedește prin acte capacitatea de funcționare de sine stătătoare. - renunțarea de către CPR la departajarea dintre practicanții în regim de supervizare și practicanții autonomi, după părerea noastră indirect dar într-o semnificativă măsură poate încuraja ne-asumarea de către psihoterapeuții practicanți a calității lor de practicanți sub supervizare atât în CV, orice suprafață de reclamă și în relația cu clientul, beneficiarul actului psihoterapeutic (fapt obligatoriu potrivit standardelor de formare și a Codurilor Etice a forurilor de referință din domeniu) - echivalarea treptei de autonom cu cea de specialist, cea din urmă evoluând cu responsabilități, competențe și drepturi sporite, considerăm că nu este potrivită. Un terapeut proaspăt devenit autonom are nevoie de câțiva ani de practică, circa 5 și formări continue (inclusiv supervizare) pentru a ajunge la nivelul de competență al unui terapeut specialist. Totodată este
--	---	--

	<p>(2) Standardele pentru atestarea profesională la nivel de Psiholog specialist:</p> <p>a) Master în psihologie, respectiv în domeniul de specialitate sau absolvirea unui program echivalent (licență de lungă durată),</p> <p>b) Încheierea supervizării obligatorii: 2 ani (minim</p>	<p>profund inadecvat ca în domeniul psihoterapiei automat să devină cineva formator și/ sau supervisor (fără parcurgerea unei formări în acest sens, așa cum este stipulat în toate standardele de referință din domeniu), doar acumulând experiență și ore de formare continuă. Păstrarea acestei concepții ar face ca între treptele de specializare a psihologilor și cea a psihoterapeuților să existe o incompatibilitate în cazul acelor asociații profesionale furnizoare de formare care sunt membre în entități de profil europene și internaționale.</p> <p>Totodată dorim să semnalăm o inconsecvență între documentele CPR, în timp ce în prezentul document (<i>Atestarea profesională a psihologilor</i>), respectiv în documentul <i>Competențele psihologilor - se vorbește despre atestarea psihologului practicant</i> (fără explicitarea diferenței dintre cel practicant în regim de supervizare, respectiv în regim autonom), în documentul <i>Supervizarea profesională în psihologie</i> pe parcursul întregului conținut se face referire la această diferență (deoarece cu greu ar fi imaginabil să nu se facă), respectiv de exemplu se scrie despre ”<i>Activitatea de practică supervizată obligatorie în vederea atestării autonomiei profesionale</i>” (Art. 4 punctul e).</p> <p>Dorim să vă semnalăm și faptul că potrivit standardelor de formare de referință un psihoterapeut până când nu dobândește calitatea de practicant autonom nu este etic să lucreze fără supervizare continuă (adică cu o ritmicitate constantă și nu la mari intervale de timp - eșalonarea depinzând și de model/școală). Acei practicieni care încheie supervizarea în 2 ani și nu acced la treapta de specialist doar peste încă un an potrivit prezentelor propuneri -, insuficiente pentru domeniul psihoterapiei, unde intervalul este de 5 ani - ce calitate vor avea timp de un an? Considerăm că nu există suficientă claritate.</p> <p>b) Propunem specificarea și în această porțiune de text a faptului că</p>
--	---	--

<p>100 ore) și minim 150 ore pentru specialitatea psihoterapie,</p> <p>c) Minim 3 ani experiență ca psiholog practicant, d) Formare continuă (20 credite/an), e) Promovarea examenului de schimbare de treaptă,</p> <p>f) Pentru psihologii cu două specializări, atestarea celei de-a doua specializări nu necesită în mod obligatoriu absolvirea unui program de master în domeniul de specialitate. Formarea specifică obținerii celei de-a doua specializări se poate realiza și prin programe de formare continuă sau programe universitare de durată echivalentă unui an de studii</p>	<p>vorbim de o durată minimă de 2 ani, deoarece dacă rămâne în acest fel, condiția aceasta va intra în contradicție cu cea descrisă în prezentul document în cadrul Art. 5/4 și în cadrul documentului <i>Supervizarea profesională în psihologie</i>, unde durata maximă a atestării psihologului practicant sub supervizare este de 10 ani, după care la aprobarea comisiei de specialitate (și a asociației formatoare - propunem noi) se poate relua încă o dată procesul de atestare.</p> <p>c) În cadrul psihoterapiei - cel puțin în cadrul unor metode - potrivit standardelor de referință din domeniu, una dintre condițiile necesare pentru a putea aplica pentru schimbarea de treaptă o constituie o practică autonomă cu o durată de 5 ani. Întrucât această durată poate fi și model/școală dependentă propunem să adăugați minimum 3 ani respectiv în cazul psihoterapiei în concordanță cu standardele de referință internaționale din domeniu. Argument - adoptarea acestei completări nu forțează pe nimeni în patul lui Procust.</p> <p>Totodată considerăm că este foarte important de avut de în vedere traiectoria considerabil mai lungă și complexă prin care psihoterapeuții - cel puțin în cadrul unor modele/școli devin formatori și supervizori comparativ cu traiectoria colegilor din alte domenii, fapt care nu reiese din aceste propuneri.</p> <p>În ceea ce privește psihoterapia nu este sustenabil ceea ce este descris la punctul f. Propunem explicitarea ↓ f) exceptând formarea în psihoterapie - domeniu în care dobândirea celei de a doua specializări într-o formă de psihoterapie presupune parcurgerea integrală a formării de lungă durată și a supervizării până în momentul</p>
--	--

	<p>universitare (minim 250 / 400 ore), avizate de către colegiu în domeniul de specializare.</p> <p>(3) Standardele pentru atestarea profesională la nivel de Psiholog principal</p> <p>a) Minim 5 ani experiență ca specialist, b) Formare continuă (20 credite/an), c) Parcurgerea procedurii de atestare.</p>	<p>dobândirii calității de psihoterapeut autonom. Ceea ce poate fi recunoscut/transferat de la o formare la alta o constituie (parțial sau integral) o constituie autocunoașterea/dezvoltarea personală - în condițiile în care acest fapt este stipulat în Regulamentul de formare a respectivului furnizorului de formare.</p> <p>Totodată, în domeniul psihoterapiei vă rugăm să aveți în vedere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - că dobândirea treptei de specializare specialist și principal este dependentă și de dobândirea competențelor necesare nu doar de satisfacerea unor criterii pur cantitative și aditive; Argumente am adus în acest sens în documentul <i>Competențele psihologilor</i> - coroborarea nomenclatorului general al treptelor de specializare (specialist și principal) al psihologului cu cel al psihoterapeutului. Soluția ar reprezenta-o explicitarea faptului că dobândirea încadrării în treptele superioare în domeniul psihoterapiei este condiționată de satisfacerea cerințelor suplimentare specifice domeniului așa cum sunt acestea exprimate în Regulamentele de formare ale asociațiilor furnizoare de formare în concordanță cu standardele de formare ale forurilor de referință din domeniu. Argumente am adus în acest sens în documentul <i>Competențele psihologilor</i> - introducerea la toate schimbările de treaptă a certificării de către furnizorul de formare a competențelor suplimentare pe care le-a dobândit în materie de formare și supervizare respectivul specialist - introducerea la toate schimbările de treaptă a două recomandări din partea formator-supervizorilor asociației cu care a colaborat specialistul în cauză în supervizare (am propus ca un număr de ore de supervizare să fie minimum obligatorii în domeniul psihoterapiei). Argumente am adus în acest sens în documentul <i>Supervizarea profesională în psihologie</i>
Art. 5	<p>3/(c) A realizat un număr de credite de formare continuă (anual sau însumat pe trei ani) Creditele</p>	<p>Propunem să explicitați ce anume se înțelege prin credite generale. Înțelegem ce înseamnă creditele dobândite într-un anumit domeniu,</p>

	<p>sunt generale, nu raportat la specialitate/ competența generală</p> <p>Licențiații în celelalte domenii, care au obținut nota minimă de trecere la examenul național, dobândesc atestatul de liberă practică, cu nivelul/treapta practicant, în competența generală pentru care au susținut examenul.</p>	<p>specialitate, dar cele generale în urma căror formări continue se pot dobândi?</p> <p>Propunem - și în cadrul prezentului document ca în ceea ce privește psihoterapia - ca 50% din creditele de formare continuă să privească metoda specifică în care s-a format specialistul, iar 50% să privească specializarea din sfera psihoterapiei și psihologiei clinice. Nu considerăm că ar trebui să acceptăm în contul psihoterapiei credite din sfera psihologiei muncii și organizaționale sau a oricărui alt domeniu.</p> <p>Credem că însăși rațiunea formării continue implică și menținerea și dezvoltarea la un anumit nivel în sfera metodei/metodelor în care s-a format terapeutul.</p> <p>Vă rugăm să vedeți nota noastră de la Art. 4/b</p> <p>Vă propunem să luați în considerare că poate fi un generator semnificativ de confuzie faptul că pe de o parte în prezentul document și în cel privind <i>Competențele psihologilor</i> - se vorbește pe de o parte de <u>competența generală</u> pentru care se susține examenul, respectiv de <u>competențe profesionale de specialitate generale.</u></p> <p>Confuzia poate fi generată de faptul că se denumesc cu același termen două lucruri diferite (competențele generale verificate prin examenul care poate fi susținut, înainte, pe parcursul, după formarea de lungă durată în psihoterapie (Art. 5/2 din prezentul document), respectiv competențe de specialitate, care se dobândesc prin formarea de lungă durată (și supervizare după părerea noastră), dar care sunt de doua tipuri 1. specifice și 2. generale). Mai multe probleme ale acestei taxonomii le-am semnalat în cadrul documentului <i>Competențele psihologilor</i> Art. 2.</p>
--	---	---

		<p>2) Întrebare - această condiție se referă doar la licențiații în psihologie sau și la cei care au licențe asimilabile? Nouă corect ni s-ar părea ca să nu fie un drept exclusiv al psihologilor.</p>
<p>Art. 6</p>	<p>Standardele specifice comisiei de psihologie clinică și psihoterapie sunt următoarele: a) Pentru a putea derula <u>intervenții primare și consiliere psihologică de suport în domeniul consilierii genetice, al asistării persoanelor cu tulburări din spectrul autist sau al asistării persoanelor cu CES, psihologul din specialitatea psihologie clinică</u> trebuie să facă dovada absolvirii unor programe de formare profesională continuă de lungă durată în domeniu, avizate de către Colegiul Psihologilor din România. Comisia de Psihologie Clinică și Psihoterapie va stabili standarde specifice pentru aceste programe de formare profesională, aprobate apoi de Comitetul Director al CPR). b) Pentru a putea derula activități de <u>psihoterapie în domeniul intervențiilor paliative sau în lucrul cu tulburări din spectrul autist</u>, psihologul din specialitatea psihoterapie sau consiliere psihologică trebuie să facă dovada absolvirii unor programe de formare profesională continuă de lungă durată în domeniu, avizate de către Colegiul Psihologilor din România. Comisia de Psihologie Clinică și Psihoterapie va stabili standarde specifice pentru aceste programe de formare profesională, aprobate apoi de Comitetul Director al CPR). c) Pentru atestarea dreptului de liberă practică la</p>	<p>Propunem să definiți în manieră operațională - în cadrul unor glosar de termeni fundamentali ai legii - și ce se înțelege prin diferitele tipuri de formări continue de foarte scurtă, scurtă, lungă durată.</p> <p>La secțiunea privind psihologia muncii s-a definit formarea continuă de lungă durată drept maximum 25 ore + activități practice.</p> <p>b) Propunem ca să introduceți obligativitatea formării continue de lungă durată și pentru specialiștii care lucrează în psihoterapia individuală, de grup a copilului și adolescentului</p> <p>Argument - la ora actuală toată lumea o practică fără nevoia de ore suplimentare de formare, în timp ce în mai multe țări psihoterapia copilului reprezintă o formare de sine stătătoare clădită în plus față de psihoterapia adultului. Psihoterapia copilului și adolescentului este o formă de psihoterapie complexă, semnificativ diferită a adultului care necesită competențe diferite de cele generale, respectiv de cele dobândite în cadrul diferitelor tipuri de formare specifice pe metodă elaborate pentru adulți.</p> <p>c) În feedback-ul nostru pe marginea documentului <i>Competențele psihologului</i></p>

<p>treapta de psiholog specialist în specialitatea psihologie clinică este necesară și îndeplinirea condițiilor pentru atestarea ca practicant în consiliere psihologică și reciproc, petru atestarea dreptului de liberă practică la treapta de psiholog specialist în specialitatea psihoterapie este necesară și îndeplinirea condițiilor pentru atestarea ca practicant în psihologie clinică.</p>	<p>în cadrul <i>Anexei – Descrierea sintetică a competențelor psihologilor cu drept de liberă practică</i> (p. 7) am adus argumente în ceea ce privește suprapunerile și diferențele dintre specialitățile de consilier psihologic, psiholog clinician și psihoterapeut.</p> <p>Considerăm că nu este potrivită condiționarea dobândirii treptei de specializare principal în specialitatea psihoterapie de dobândirea treptei de specializare practicant în psihologie clinică, dat fiind următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nu se propune în prezentul proiect la modul concret ce fel de competențe se cred că pot fi dobândite de către un psihoterapeut psiholog principal exclusiv doar pe această traiectorie - această traiectorie ar fi mult prea restrictivă atâta timp cât o serie de competențe în materie de evaluare, diagnostic se dobândesc în cadrul studiilor de nivel licență, pe urmă în cadrul programului de formare de lungă durată specifică pe metoda de psihoterapie, în cadrul programelor de formare continuă, respectiv în cazul probelor psihologice sau chiar a unor scale, chestionare prin parcurgerea unui training obligatoriu pentru a putea dobândi licența care conferă dreptul de utilizare - potrivit acestei concepții, un specialist care are o licență dobândită într-o altă profesie decât psihoterapia (psihopedagogie specială, asistență socială, teologie, filozofie, medicină) nu ar atinge niciodată treapta de specializare principal deoarece doar licențiații în psihologie pot fi psihologi clinicieni. Ori aceasta ar reprezenta o discriminare profesională gravă - în standardele de formare în sfera psihoterapiei nu am mai întâlnit acest gene de hibridizare obligatorie
--	---

	<p>Propunem renunțarea la această cale de a conferi treapta de specializare specialist în specialitatea psihoterapie (considerăm că aceeași idee este valabilă din motive similare și în cazul specializării psihologie clinică). În loc de această abordare vă propunem să analizați individual, dar pe baza unor criterii de competență clare, operaționalizate eligibilitatea candidatului la această treaptă de specializare, luând în calcul documentele de studii ale persoanei și certIFICATELE DOBÂNDITE ÎN CADRUL ASOCIAȚIEI FORMATOARE, RECOMANDĂRILE DIN PARTEA A DOI SUPERVIZORI AI UNEI ASOCIAȚII.</p>
--	---

Prezentul document a fost elaborat de către Președinta Comisiei Profesionale a ATF-PF: Dr. Školka Enikő, psiholog principal, psihoterapeut, formator-supervizor, având contribuția Lect. Univ. Dr. Costea-Bărluțiu Carmen, psihoterapeut autonom, președintele Comisiei Etice a ATF-PF.

Mulțumim colegei noastre Orbán Mária, psiholog principal, psihoterapeut, formator-supervizor, membru al Comisiei Profesionale a ATF-PF, pentru contribuția sa la etapa de feedback intermediar pentru prezentul document.

Vă adresăm respectuos mulțumiri pentru parcurgerea observațiilor, propunerilor, argumentelor noastre.

Număr de înregistrare 70/04.13.2018.

Dr. Školka Enikő

Lector univ. Dr. Costea-Bărluțiu Carmen

Cluj-Napoca